

Korelāciju analīze

Korelācijas analīzes mērķis ir noteikt sakarību ciešumu starp faktoriālo un rezultātīvo pazīmi. Pāru korelācija raksturo sakarību ciešumu starp divām pazīmēm: faktoriālo un rezultātīvo. Pāru korelācija ir atkarīga no citu pazīmju jeb fona ietekmes rakstura un intensitātes. Veicot korelācijas analīzi, noskaidrots, starp kuriem pāriem pastāv sakarības. Analizējot iegūtās korelāciju vērtības, vērā ņemtas tās sakarības, kur korelācijas koeficienta vērtība ir novērtēta ar divām zvaigznītēm (**), kas norāda, ka korelācijas koeficients ir statistiski nozīmīgs ar varbūtību 99 % .

Pozitīvas korelācijas norāda saistību, ka atbildot uz vienu jautājumu arī uz citu jautājumu atbildēs līdzīgi, bet negatīvas korelācijas norāda, ja uz vienu jautājumu izvēlas atbildi „x”, tad noteikti citā jautājumā neizvēlēsies atbildes „y” un „z”.

Analizējot korelāciju starp **2.jautājuma** „Jūsuprāt Viļakas novada lielākās vērtības ir” atbildēm, vāja pozitīva korelācija ar vērtējumu $r=0,189$ ir starp vērtību „skolas” un „sports”, tiem respondentiem, kuriem ir svarīgas izglītības iespējas, ir svarīgas arī sportošanas iespējas. Vāja negatīva korelācija ar vērtējumu $r= - 0,194$ ir starp vērtību „cilvēki” un vērtību „sports”. Respondenti, kuriem svarīga ir vērtība „cilvēki”, nesvarīga ir vērtība „sports” un otrādi, tik kuriem svarīga vērtība „sports”, nesvarīga ir vērtība „cilvēki”, korelācijas apskatāmas 3.pielikums 1.tabula.

Analizējot korelāciju starp **3.jautājuma** noteiktajām svarīgākajām priekšrocībām un **4.jautājumā** definētajiem Viļakas novada perspektīvākajiem attīstības virzieniem, skatīt korelācijas 3.pielikuma 2.tabula).

Vājas negatīvas korelācijas pastāv:

- izdevīgs ģeogrāfiskais stāvoklis un lauksaimniecības attīstība ($r= - 0,164$), sakārtota sociālā infrastruktūra ($r= - 0,161$), ielu un ceļu tīkls ($r= - 0,214$)
- dabas vērtības un sakārtota sociālā infrastruktūra ($r= - 0,191$), pieejami daudzveidīgi uzņēmēju sniegtie pakalpojumi ($r= - 0,201$), ielu un ceļu tīkls ($r= - 0,177$), pieejama izglītības infrastruktūra ($r= - 0,191$).
- iniciatīvas bagāti iedzīvotāji un lauksaimniecības attīstība ($r= - 0,317$), ielu un ceļu tīkls ($r= - 0,160$).

- lauksaimniecības attīstība un RKP „Vientuļi” ($r = -0,163$), tūrisms ($r = -0,267$), sports un aktīvā atpūta ($r = -0,169$)
- sakārtota sociālā infrastruktūra un RKP „Vientuļi” ($r = -0,201$), kultūrvēsturiskais mantojums ($r = -0,238$).
- pieejami daudzveidīgi uzņēmēju sniegtie pakalpojumi un kultūrvēsturiskais mantojums ($r = -0,199$).

Vājas pozitīvas korelācijas pastāv:

- lauksaimniecības attīstība un lauksaimniecība un lopkopība ($r = 0,402$ un $r = 0,268$).
- sakārtota sociālā infrastruktūra un ielu un ceļu tīkls ($r = 0,299$).
- RKP „Vientuļi” un transports, loģistika ($r = 0,213$).
- sakārtota tūrisma infrastruktūra un tūrisms ($r = 0,198$), sports un aktīvā atpūta ($r = 0,193$).
- kultūrvēsturiskais mantojums un tūrisms ($r = 0,185$) un kultūra ($r = 0,243$).
- pieejama izglītības infrastruktūra un izglītība ($r = 0,214$).
- lauksaimniecība un lopkopība ($r = 0,227$).
- tūrisms un kultūra ($r = 0,219$).

Korelācija starp **2.jautājumā** definētajām vērtībām un **4.jautājumā** noteiktajiem perspektīvākajiem attīstības virzieniem, skatīt korelācijas 3.pielikuma 3.tabulu.

Pozitīvas korelācijas pastāv:

- skolas un izglītība ($r = 0,189$).
- kultūrvēsturiskais mantojums un tūrisms ($r = 0,245$) un kultūra ($r = 0,328$).
- sports un sports un aktīvā atpūta ($r = 0,426$).
- daba un kultūra ($r = 0,167$).
- vērtība tūrisms un attīstības virziens – tūrisms ($r = 0,257$).
- ģeogrāfiskais novietojums un transports un loģistika ($r = 0,182$).

Analizējot atbildes uz **5.jautājumu**: Kādi ir Viļakas novada lielākie trūkumi turpmākais attīstībai **un 6.jautājumu**: Kādi svarīgākie darbi pašvaldībai būtu jāveic, pastāv šāda korelācijas (skatīt korelācijas 3.pielikuma 4.tabulu):

Nozīmīgā pozitīva korelācija ir starp nesakārtota ceļu infrastruktūra un kā veicamo uzdevumu – ceļu un ielu sakārtošana, $r = 0,466$.

Pozitīvas korelācijas ir starp:

- ceļu un ielu sakārtošana un izglītības infrastruktūras sakārtošana ($r= 0,224$).
- Vājš sabiedriskā transporta tīkls un neizteiksmīga kultūras un sabiedriskā dzīvē ($r= 0,179$), inženierinfrastruktūras nepietiekamība ($r= 0,296$), kultūras infrastruktūras sakārtošana ($r= 0,297$), tūrisma piedāvājuma attīstība ($r= 0,169$).
- neizteiksmīga kultūras un sabiedriskā dzīvē un kultūrvēsturisko objektu sakārtošana ($r= 0,183$), tūrisma piedāvājuma attīstība ($r= 0,197$), izglītības infrastruktūras sakārtošana ($r= 0,188$) un ūdenssaimniecības sakārtošana ($r= 0,197$).
- Jauniešu un darbspējas vecuma iedzīvotāju aizplūšana un nesakārtota tūrisma objektu infrastruktūra ($r= 0,164$), ražošanas sakārošana ($r= 0,160$).
- inženierinfrastruktūras nepietiekamība un kultūras infrastruktūras sakārtošana ($r= 0,244$), pārvaldes darba sakārtošana ($r= 0,215$), izglītības infrastruktūras sakārtošana ($r= 0,169$).
- Nesakārtota tūrisma objektu infrastruktūra un kultūrvēsturisko objektu sakārtošana ($r= 0,236$), tūrisma piedāvājuma attīstība ($r= 0,323$) un ūdenssaimniecības sakārtošana ($r= 0,205$).
- Darba vietu trūkums un ražošanas sakārtošana ($r= 0,159$).
- Ceļu un ielu un pārvaldes darba sakārtošanu ($r= 0,233$).
- Kultūrvēsturisko objektu sakārtošana ar kultūras infrastruktūras sakārtošanu ($r= 0,248$), tūrisma piedāvājuma attīstība ($r= 0,288$), izglītības infrastruktūras sakārtošana ($r= 0,249$).
- kultūras infrastruktūras un sociālās infrastruktūras ($r= 0,183$), izglītības infrastruktūras attīstība ($r= 0,164$).
- Sociālās infrastruktūras un pārvaldes darba sakārtošana ($r= 0,180$).

Vāja negatīva korelācija starp:

- Ceļu un ielu un ražošanas sakārtošanu ($r= -0,188$)

Korelācijas ir novērojamas starp visiem **7.jautājuma jautājumiem**, novērtējot informācijas pieejamību par vienu sfēru, tas ietekmē informācijas pieejamību starp visām pārējām sfērām, skatīt 3.pielikuma 5.tabulu. Nozīmīgās korelācijas no 7.1. līdz 7.7.jautājumiem ir no $r= 190$ līdz $r= 570$.

Augstākās un nozīmīgākās korelācijas starp 7.jautājuma un 11.jautājuma atbildēm ir starp:

- Pašvaldības darbība kopumā un informācijas saņemšanas veiks konsultējoties ar pašvaldības darbiniekiem ($r= 0,285$), saņemot pašvaldības izdoto avīzi ($r= 0,209$).
- Izglītības jautājumiem un saņemot pašvaldības izdoto avīzi ($r= 0,200$) un mutiski no citiem pašvaldības iedzīvotājiem ($r= 0,211$).
- Pašvaldības uzņēmumu sniegtie komunālie pakalpojumu un informācijas iegūšanu no ziņojumu dēļiem ($r= 0,200$).
- Viļakas novadā notiekošie kultūras un sporta pasākumi un apmeklējot pašvaldības mājas lapu internetā ($r= 287$), informācijas iegūšanu no ziņojumu dēļiem ($r= 0,227$), mutiski no citiem pašvaldības iedzīvotājiem ($r= 0,243$).

Augstākās korelācijas starp 11.jautājuma – jeb informācijas kanāliem, kā saņem informāciju par pašvaldības darbu un sniegtajiem pakalpojumiem ir starp:

- apmeklējot pašvaldības mājas lapu internetā un saņemot pašvaldības izdoto avīzi ($r= 346$).
- saņemot pašvaldības izdoto avīzi un apmeklējot informatīvās tikšanās pašvaldībā ($r= 235$).
- apmeklējot informatīvās tikšanās pašvaldībā un konsultējoties ar pašvaldības darbiniekiem ($r= 326$).
- informācijas iegūšanai no ziņojumu dēļiem un mutiski no citiem pašvaldības iedzīvotājiem ($r= 273$).

Pastāv negatīva korelācija starp tiem iedzīvotājiem, kuri izlasa informāciju Ziemeļlatgales laikrakstā „Vaduguns”, bet nekonsultējās ar pašvaldības darbiniekiem $r= -220$.

Analizējot korelācijas starp **7.jautājumu** un **13.jautājumu**, secināms, ka nepastāv nozīmīgas korelācijas, skatīt 3.pielikuma 6.tabulu.

Analizējot **9.jautājuma pakalpojumu izmantošanas vietas**, skatīt 3.pielikuma 7., 8., 9., 10., 11.tabulu.

Starp jautājuma 9.1. „mācāties” vai 9.2. „jūsu bērns/i apmeklē skolu vai pirmskolas izglītības iestādi, augstākās ir negatīvās korelācijas starp mācos savā pagastā un neattiecas šis pakalpojums $r= -384$; bērns apmeklē skolu savā pagastā un neattiecas šis pakalpojums $r= -476$.

Starp **jautājuma 9.3. un 9.4.** tie, kas darbojas kādā biedrībā savā pagastā, tie noteikti darbojās arī kādā pašdarbības kolektīvā savā pagastā $r = 338$. Tie, kas darbojas kādā biedrībā kaimiņpagastā, tie noteikti darbojās arī kādā pašdarbības kolektīvā kaimiņpagastā $r = 205$. Tie, kas darbojas kādā biedrībā Viļakā, tie noteikti darbojās arī kādā pašdarbības kolektīvā Viļakā $r = 324$. Tie, kas darbojas kādā biedrībā citur, arī piedalās pašdarbībā citur, $r = 378$. Tie, kas nedarbojas biedrībā, tie neiesaistās arī pašdarbībā, $r = 447$.

Nozīmīgas korelācijas pastāv par pasākumu apmeklēšanu (jautājums 9.4. un 9.5.). Tie, kas apmeklē kultūras pasākumus savā pagastā, tie apmeklē arī sporta pasākumus savā pagastā. Ja iedzīvotāji ir aktīvi un norāda, ka kultūras pasākumus apmeklē kaimiņpagastā, tad arī sporta pasākumus apmeklē kaimiņpagastā. Līdzīgas korelācijas starp pasākumu apmeklēšanu Viļakā un citur, korelācijas datus skatīt 3.pielikuma 9.tabulā.

Par **jautājumu 9.8. iepirkšanos un 9.9. veselības pakalpojumu** saņemšanu nozīmīgās korelācijas ir (skatīt 3.pielikuma 10.tabulu):

- iepērkas savā pagastā un veselības pakalpojumus saņem savā pagastā, $r = 391$.
- iepērkas kaimiņpagastā un veselības pakalpojumus saņem kaimiņpagastā, $r = 305$.
- iepērkas Viļakā un veselības pakalpojumus Viļakā, $r = 462$.
- iepērkas citur un veselības pakalpojumus saņem citur, $r = 441$.

Negatīva korelācija ir starp: veselības pakalpojumu saņemšanā savā pagastā un veselības pakalpojumiem Viļakā, $r = -655$. Ja veselības pakalpojumus saņem Viļakā, tad tos nesaņem savā pagastā.

Par **jautājumu 9.10. iepirkšanos un 9.11. veselības pakalpojumu** saņemšanu nozīmīgās korelācijas ir (skatīt 3.pielikuma 11.tabulu):

- pasta pakalpojumiem savā pagastā un sadzīves pakalpojumiem savā pagastā ($r = 441$).
- pasta pakalpojumiem kaimiņpagastā un sadzīves pakalpojumiem kaimiņpagastā ($r = 313$).
- pasta pakalpojumiem Viļakā un sadzīves pakalpojumiem Viļakā ($r = 501$).
- pasta pakalpojumiem citur un sadzīves pakalpojumiem citur ($r = 293$).

Negatīva korelācija ir starp:

- saņemot pasta pakalpojumus savā pagastā un pasta pakalpojumiem Viļakā ($r = -477$).
- sadzīves pakalpojumiem savā pagastā un Viļakā ($r = -269$).
- sadzīves pakalpojumiem Viļakā un sadzīves pakalpojumiem savā pagastā ($r = -336$).
- sadzīves pakalpojumiem citur un sadzīves pakalpojumiem Viļakā ($r = -268$).